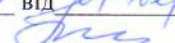

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 01 бересня 2023 року
Завідувач кафедри Кузнєцова Н. В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методичний підхід у професійному розвитку педагога

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

П.І.Б. викладача	Стрельбицька Світлана Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Контактні дані викладача	Е-mail: lawyerkonsult@gmail.com т. моб. 097-644-46-73
Консультації	Вівторок - 16:00-17:00

2023 – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 1	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
		1-й
	Семестр	
		2-й
	Лекції	
		10 год.
	Практичні, семінарські	
		4 год.
	Самостійна робота	
		106 год.
	Форма підсумкового контролю: залік	

2. Анотація до курсу

Запропонована програма ставить за мету опанування знаннями концептуальних засад методичного підходу у професійному розвитку педагога та визначенні його впливу на професіоналізацію особистості впродовж життя.

Предмет дисципліни – є процес впровадження методичного підходу для професійного розвитку педагога.

Завдання дисципліни: *сформувати* цілісну систему знань теоретичних основ науково-методичної роботи як чинника професійного становлення педагога в умовах модернізації освіти, уміння та навички розробки творчого звіту та портфолію педагога; *охарактеризувати* концептуальні та методологічні знання нормативно-правової бази щодо методичного підходу у професійному розвитку педагога; *ознайомити* з сучасними підходами професійного розвитку педагога, технологією науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів; *характеризувати та систематизувати* теоретичні та методологічні засади професійного розвитку особистості педагога; *розкрити* сутність і зміст професіоналізації педагогів впродовж життя; *сприяти* формуванню практичними навичками планування атестації педагогів, інноваційні напрями науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної освіти; *проаналізувати* науково-методичний супровід професіогенезу педагогічних працівників; *сформувати визначити* складові науково-методичного супроводу, творче, критичне, професійно-педагогічне мислення та комплекс умінь пошукового та творчого характеру для здійснення наукової діяльності; *систематизувати* знання щодо передового педагогічного досвіду у контексті інноватики діяльності педагога; *сприяти* визначенню шляхів безперервного професійного саморозвитку та самовдосконалення; *підвищувати* наукову грамотність здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії.

Переваги: базуються на вивченні здобувачами: філософії науки, методології наукових досліджень в галузі освіти, організації освітнього процесу та методики викладання педагогічних дисциплін, нормативно-правового забезпечення наукової діяльності, академічного письма англійською мовою, актуальних проблем сучасної педагогіки й освіти, історії освіти та педагогічної думки, технології науково-педагогічних досліджень, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формуванні

умінь застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Методи викладання, навчання	Форми контролю (поточний та підсумковий)	
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади професійного розвитку особистості педагога в умовах євроінтеграційних процесів				
1.	Науково-методична робота як чинник професійного становлення педагога в умовах модернізації освіти	<p>Методична робота як феномен. Аналіз різних підходів до визначення сутності поняття «науково-методична робота».</p> <p>Науково-методична робота як засіб професійного розвитку педагога.</p> <p>Методична готовність як складова професійної компетентності педагога.</p> <p>Становлення та розвиток методичної служби. Головні принципи методичної роботи. Функції та напрями методичної роботи в закладі освіти. Нормативно-правове забезпечення методичної роботи. Система управління освітнім середовищем професійного розвитку педагога. Система управління науково-методичною роботою.</p> <p>Планування та організація методичної роботи.</p> <p>Координація науково-методичної роботи закладів післядипломної педагогічної освіти в умовах єдиного інформаційно-освітнього середовища. Спрямованість управління методичною роботою забезпечення якості освітнього процесу.</p> <p>Перспективи розвитку методичної роботи закладу освіти.</p>	Лекція-обговорення, дискусія за матеріалами лекції та вивчених нормативно-правових актів	Складання термінологічного словника, довести що науково-методична робота виступає ефективним засобом професійного розвитку педагога; вирішення проблемних ситуацій
2.	Професійний розвиток	Аналіз наукових розроблень професійного	Проблемна лекція,	Усне опитування, участь у дискусії,

	<p>педагога: сучасні підходи</p>	<p>розвитку педагога. Концептуальні засади особистісно-орієнтованого підходу. Реалізація особистісно-орієнтованого підходу у професійній освіті. Особистісно-орієнтований підхід як основа розвитку професійної компетентності педагога. Головні засади андрагогічного підходу. Реалізація андрагогічного підходу у системі підвищення кваліфікації педагогів. Методика андрагогічного супроводу. Акмеологічний підхід у контексті освіти дорослих. Акмеологічний підхід для професійного розвитку педагога. Професійна зрілість. Технологія розвитку акмеологічної позиції педагога у процесі підвищення кваліфікації. Можливості акмеологічного супроводу педагога у процесі підвищення кваліфікації. Особистісно-професійний розвиток педагогів в умовах модернізації освіти. Специфіка компетентнісного підходу у вищій освіті та його застосування в процесі розвитку педагога. Компетентнісний підхід як фактор професійного розвитку педагога. Аксіологічний підхід та доцільність його реалізації в сучасній системі вищої педагогічної освіти. Аксіологічні орієнтири підвищення якості педагогічної освіти. Аксіологічний підхід як методична основа формування соціальної</p>	<p>дискусія за матеріалами лекції та вивчених інтернет джерел, семінар-дебати, пошук в Інтернет ресурсів відкритого доступу</p>	<p>здійснити аналіз сучасних підходів професійного розвитку педагога та подати у вигляді презентації, складання термінологічного словника</p>
--	--------------------------------------	--	---	---

		<p>стійкості професіонала. Праксіоцентризм в професійному стандарті педагога. Праксеологічний підхід до аналізу результативності педагогічної діяльності. Праксеологічні аспекти професійної діяльності педагога. Синергетичний підхід у розвитку професійної майстерності сучасного педагога. Синергетичний підхід у розвитку дослідницької компетентності педагога.</p>		
3.	<p>Теоретичні та методологічні засади професійного розвитку особистості педагога</p>	<p>Інноваційне освітнє середовище як засіб професійного розвитку педагогів. Кайдзен як творчо-конструктивний підхід до освітньої діяльності. Професійний розвиток педагога як складова його особистості. Професійний розвиток особистості у контексті неперервності. Психолого-педагогічні засади професійного розвитку та саморозвитку педагога професійного навчання. Роль «Я-концепції» в особистісному самовизначенні педагога. Методологічні засади професійного розвитку особистості педагога. Індивідуальні методи і форми професійного розвитку педагогів. Педагогічні умови професійного розвитку педагогічних працівників. Моделі професійного розвитку вчителя в умовах реформи післядипломної педагогічної освіти. Технології професійного розвитку педагогів. Інноваційні технології як</p>	<p>Проблемна лекція, дискусія за матеріалами лекції та вивчених інтернет джерел, фасилітаційн і методи, робота в мікрогрупах</p>	<p>Складання термінологічного словника, презентація на тему «Методична готовність як складова професійної компетентності педагога», вирішення проблемних ситуацій</p>

		інструмент професійного розвитку педагога в умовах післядипломної освіти. Міжнародний досвід професійного розвитку педагога.		
4.	Атестація як стимул безперервного зростання професіоналізму педагогічних працівників	Сутність і зміст професіоналізації педагогів впродовж життя. Основні визначення, мета та принципи атестації педагогічних працівників. Положення про атестацію педагогічних працівників. Планування атестації педагогів. Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників. Методичний супровід атестації педагога. Індивідуальна підготовка та проходження атестації. Методика розробки творчого звіту педагога. Портфоліо педагога. Вимоги до складання портфоліо. Основні складові портфоліо. Основні напрями створення та реалізації портфоліо. Картка особистісного зростання педагога.	Лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку, імітаційні, фасилітаційні методи, семінар - конференція, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах	Написати творчий звіт та скласти портфоліо професійної діяльності; складання термінологічного словника
5.	Науково-методичний супровід професіогенезу педагогічних працівників	Науково-методичний супровід професійного розвитку педагогів. Науково-методичний супровід професійно-педагогічної самореалізації викладача системи післядипломної освіти. Технологія науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів. Особливостями технології науково-методичного супроводу. Принципи технології науково-методичного супроводу. Складові науково-методичного супроводу. Напрями	Лекція - «круглий стіл», фасилітаційні методи	Розробити модель комплексного науково-методичного супроводу професійного розвитку педагога, складання термінологічного словника, вправи на рефлексію

		<p>науково-методичного супроводу. Педагогічна інтернатура. Модель комплексного науково-методичного супроводу професійного розвитку педагога. Інноваційні напрями науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників у системі післядипломної освіти. Консультаційна діяльність і консультаційні служби у галузі освіти. Методи методичної роботи і педагогічного консультування. Форми методичної роботи і педагогічного консультування. Передовий педагогічний досвід у контексті інноватики діяльності педагога.</p>		
--	--	--	--	--

За кожною темою від здобувачів освіти вимагається:

- ведення тематичного словника, самостійно опрацьованих тем згідно з правилами цитування.

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від аспірантів вимагається уважно слухати, конспектувати основні положення теми, брати активну участь у освітньому процесі: в проблемних лекціях діалогової природи та практичних заняттях, які проводяться переважно з використанням активних та інтерактивних методів і мають творчий характер. Відповідно поточний контроль спрямований на оцінювання участі аспірантів у обговоренні проблемних ситуацій та виконання завдань, глибину і змістову наповнюваність суджень, здатність до осмислення, узагальнення та здобуття нового знання обраного фаху.

До кожного **практичного заняття** здобувачі повинні сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконувати практичні завдання, готувати виступи та презентації, написання фахової наукової статті. Під час проведення практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, обговорювати проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу/полілогу; активно включаються і за потреби ініціюють спільну роботу під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Спілкування учасників освітнього процесу відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, ведення тематичного словника, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичних заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на принципах професійної етики та засадах академічної доброчесності. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Щодо академічної доброчесності аспірантів йдеться про самостійне виконання освітніх завдань; обов’язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей від інших осіб; надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%, оформленням посилань і цитувань з дотриманням вимог академічної доброчесності. Списування під час виконання освітніх завдань заборонені, в тому числі, із використанням мобільних девайсів. За порушення академічної доброчесності аспіранти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми тощо.

Політика щодо дедлайнів та перескладань. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання академічних заборгованостей відбувається за наявності поважних причин.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач вищої освіти			
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв’язки; рецензує відповіді інших здобувачів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі

Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

5.2. Критерії оцінювання для поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Усні відповіді, участь у практичному занятті	8	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; аналізує педагогічну практику. Активно бере участь у занятті, висловлює обґрунтовані міркування,

		рецензує відповіді інших здобувачів, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	4-7	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності. Активність виявляє епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	3-1	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, припускається помилок при відтворенні основних понять навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Переважно спостерігає за заняттям, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Самостійна робота (письмові роботи)	12	Завдання виконані з використанням кількох релевантних джерел. Відповіді повні, ґрунтовні, демонструють власну точку зору. Наведені приклади повністю відповідають завданню. Повністю дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання.
	5-11	Завдання виконані з використанням 1-2 джерел. Відповіді досить повні, частково демонструють власну точку зору. Наведені приклади формально відповідають завданню. Дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання, але є несуттєві неточності.
	4-1	Завдання виконані з використанням 1 джерела. Відповіді неповні, не демонструють власну точку зору. Наведені приклади не зовсім відповідають завданню. Порушені вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, правила цитування та покликання, є суттєві помилки.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Презентація роботи під час практичного заняття	6	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ відповідає всім вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією (правильне, яскраве мовлення; уміння взаємодіяти з аудиторією тощо). Презентація логічна, змістовна, цікава. Здобувач демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	5-3	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ в основному

		відповідає вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією. Презентація змістовна, але не відповідає завданню інтерактивності, дублює текст виступу. Здобувач не демонструє умінь самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, недостатньо використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	2-1	Виконана робота представлена без мультимедійної презентації. Завдання виконано з суттєвими помилками. Порушені вимоги щодо педагогічного мовлення та взаємодії з аудиторією.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та/або періодичний контроль						Загальна підсумкова оцінка		
Змістовий модуль 1						100		
T1	T2		T3	T4	T5			
ср	ср	п	ср	ср	ср			п
20	10	10	20	20	10			10

*Умовні позначення: ср – самостійна робота, п – практичне заняття

6. Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Пометун О. І. Компетентісно орієнтована методика навчання історії в основній школі : методичний посібник. Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 208 с.
2. Розвиток науково-методичної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у системі післядипломної освіти : науково-методичний посібник / Єрмоленко А. Б., Набок М. В., Шевчук С. С., Масліч С. В., Кулішов В. С. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 101 с.
3. Толочко С. В. Концепція та методика формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти : монографія. Ніжин : Вид-во імені Миколи Гоголя, 2019. 358 с.
4. Шевчук С. С. Реалізація сучасних освітніх практик у професійну підготовку фахівців сфери обслуговування : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПНУ, 2018. 139 с.
5. Шевчук С. С., Кулішов В. С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.
6. Шевчук С. С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.

Додаткова:

1. Вітченко А.О., Вітченко А.Ю. Компетентнісний підхід у сучасній вищій освіті: освітня інновація чи реформаторський симулякр доби постмодерну? Вища школа. 2019. № 4 (177). С. 52–66.

2. Кондратова Г. Л. Науково-методичний супровід розвитку педагогічної майстерності вчителів музичного мистецтва у післядипломній освіті. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 63. С. 93–97.

3. Ліктей Л. М. Сучасний стан розвитку методичної компетентності викладачів гуманітарних дисциплін педагогічних коледжів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 68. С. 82–85.

5. Професійний розвиток вчителя в XXI столітті та українські реалії післядипломної педагогічної освіти (за результатами віртуального «круглого столу»). URL: <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/213-profesijnij-rozvitok-vchitelya-v-khkhi-stolitti-ta-ukrajinski-realiji-pislyadiplomnoji-pedagogichnoji-osviti-za-rezultatami-virtualnogo-kruglogo-stolu>

6. Розвиток науково-методичної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану та пандемії : матеріали регіонального науково-практичного семінару (26 травня 2022 року). БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України / упор. А. Єрмоленко. Біла Церква, 2022. 76 с.

7. Рудницька Н., Тарнавська Н. Дидактична суть інтеграції та способи її реалізації у процесі навчання. *Молодь і ринок*. 2018. №7 (162). С.4–51.

8. Стрельбицька С. М. Професійна зрілість як складова професіоналізму особистості : концептуальні засади. Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: збірник наукових праць. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 88. С. 199–203.

9. Стрельбицька С. М. Портфоліо як альтернативний інструмент оцінки науково-дослідницької діяльності здобувачів магістратури та аспірантури. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (19 травня 2023р.) / за заг. ред. В. В. Ягоднікової. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович. 2023. С. 350–353.

10. Толочко С. В. Професійний і особистісний розвиток педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти для сталого розвитку. Педагогічні науки. 2018. № 83. Т. 2. С. 184–191.

11. Управління методичною роботою в закладі освіти : методичні рекомендації до семінарських занять для студентів денної форми навчання спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» ОС «Магістр» / укладачі : В. І. Кобаль, М. О. Томашевська. Мукачево : Вид-во МДУ, 2020. 59 с.

12. Шанскова Т. І. Професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у процесі методичної роботи. *Педагогіка формування творчої особистості у вищих і загальноосвітніх школах*. Запоріжжя, 2020. Вип. 70. С. 45–50.

13. Ягупов В. В. Професійний розвиток особистості фахівця: поняття, зміст та особливості. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8845/Yahupov_Profesiyni_rozvytok_osobystosti.pdf

14. Tolochko S. Professional-synergetic scientific-methodic competency of teachers in the postgraduate pedagogical education system. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2019. № 4(31). С. 23–27

Нормативно-правові акти.

Закони України:

1. Про освіту : Закон України від 02.07.2023 № 3143-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 04.06. 2023).

2. Про вищу освіту : Закон України від 28.05.2023 № 3062-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 04.06. 2023).

3. Про професійний розвиток працівників : Закон України від 12.01.2012 р. № 4312-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17#Text> (дата звернення: 04.06.2023).

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова КМ України від 21.08.2019 р. № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.06.2023).

Накази Міністерства освіти і науки України:

1. Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників : наказ МОН України від 01.09.2023. z1690-22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text> (дата звернення: 03.09.2023).

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbiv.gov.ua>